

สรุปประเด็นสำคัญการเสวนา/อภิปราย

“แนวทางเพื่อสนับสนุนการวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาในระดับภาค”

โดยผู้แทนองค์กรหลักของ ศธ. และ สป. กศน. กคศ.

วันที่ 18 ต.ค.2560 ณ โรงแรมดุสิต ไอส์แลนด์ เชียงราย

- การที่จะให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ/ทักษะในศตวรรษที่ 21 คือ 3R 8C จำเป็นต้องมีการปรับกระบวนการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องผลิตและพัฒนาครู ให้สามารถสอนผู้เรียนได้ตามที่คาดหวังด้วย
- ฐานข้อมูลที่ต้องมีความสำคัญมากสำหรับใช้ในการวางแผนระดับภาค โดยเฉพาะข้อมูล Demand and Supply สำหรับวิเคราะห์ กำหนด การผลิตกำลังคน ตอบสนองความต้องการของ 10 กลุ่มอุตสาหกรรมใหม่ และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
- จาก 6 ยุทธศาสตร์ในแผนการศึกษาชาติ พ.ศ.2560 – 2579 สามารถเชื่อมโยงสู่การวางแผนการศึกษาในระดับภาค ให้สามารถตอบสนองจุดเน้นการพัฒนาในระดับภาคได้ ใน 9 ขั้นตอน
 1. ลำดับความสำคัญของตัวชี้วัดในแต่ละเป้าหมาย
 2. กำหนดวิธีการทำงานและสร้างทีมผู้รับผิดชอบ
 3. แสวง Best Practice
 4. จัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ
 5. Public Feedback
 6. ทำ Roadmap สู่ความเป็นจริง
 7. หน่วยขับเคลื่อนที่มีประสิทธิภาพ
 8. สื่อสารให้สังคมรับรู้
 9. สรุปทบทวน
- การผลิตกำลังคนให้มีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและภูมิภาคอันดับแรก คือ ต้องระบุปริมาณให้ได้ว่าในแต่ละปีจะผลิตกำลังคนด้านใดบ้าง จำนวนเท่าใด ซึ่งต้องวิเคราะห์ความต้องการก่อน หลังจากนั้นจึงกำหนด Roadmap ในการพัฒนาเป็น 3 ระยะ คือ
 - ระยะที่ 1 แผนการดำเนินงานระยะสั้น โดยจัดตั้งศูนย์ประสานงานการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษา และจัดโครงการอบรมหลักสูตรระยะสั้นที่สอดคล้องกับ Cluster/Super Cluster /
 - ระยะที่ 2 แผนการดำเนินงานระยะกลาง โดยพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา ให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะให้สนับสนุนให้ผู้ใช้ และการพัฒนาครูฝึกในสถานประกอบการ
 - ระยะที่ 3 แผนการดำเนินงานในระยะยาว โดยจัดระบบช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาในด้านสวัสดิการทุนการศึกษา การมีงานทำการ Bench Mark ผู้สำเร็จการศึกษากับมาตรฐานระดับสากล และการเพิ่มศักยภาพสถานศึกษาเฉพาะทาง
- การวิเคราะห์ผู้เรียนในแต่ละ Generation มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการวางแผนการศึกษา เพื่อให้สามารถกำหนดเป้าหมายที่เป็นทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน ทั้ง Hard Skill and Soft Skill
- การพัฒนาการศึกษาในระดับภาค สามารถใช้กลไกสถาบันอุดมศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมได้ โดยเป็นพี่เลี้ยงให้แก่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัด เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (O-Net)

- ภาพรวมการบูรณาการด้านการศึกษาระดับภาคกับสถาบันอุดมศึกษา สามารถกำหนดเป็นลักษณะ Project Base ได้ เช่น โดยการพัฒนาภาคการเกษตรภาคเหนือ โครงการส่งเสริมภาคการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โครงการยกระดับทอผ้าอีสานสู่สากล โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมการค้าและการลงทุน โครงการเพิ่มมูลค่าปาล์มน้ำมัน ยางพาราในพื้นที่เกษตรภาคใต้

- ในพื้นที่ภาคตะวันออก (EEC) สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จะเป็นแกนหลักในการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยและเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองต่อ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย

- ในแต่ละพื้นที่ภาคการผลิตกำลังคนให้ตอบสนองความต้องการจำเป็นต้องปลูกฝังคุณลักษณะ 3R 8C ให้แก่ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อน เพื่อให้เป็นสารตั้งต้นที่ดีสำหรับส่งต่อไปกับการศึกษาในระดับอื่น

- แผนด้านการศึกษาระดับภาคที่ดี ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลให้รอบด้านเพื่อให้สามารถนำไปใช้ขอรับการจัดสรรงบประมาณให้ได้

- การกำหนดแผนงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรเน้นการสำรวจความต้องการของนักเรียน/โรงเรียน ขึ้นมาในลักษณะ Bottom Up

- ในพื้นที่ภาคที่มีสถานศึกษานานาชาติ สามารถใช้กำหนดเป็นจุดแข็งในการวิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนด้านการศึกษาระดับภาคได้

- ควรเพิ่มเติมในเรื่องการสอนด้านวิชาชีพในโรงเรียนเอกชน เพื่อตอบสนองความต้องการในพื้นที่ระดับภาค

- ควรใช้กลไก กศจ. โดยมีการสำรวจจำนวนนักเรียนที่อยู่ในสังกัด สพฐ. ในพื้นที่ ที่มีจำนวนน้อยมากๆ และจัดทำระบบส่งต่อให้มาเรียนในโรงเรียนเอกชนที่มีคุณภาพสูงกว่า เพื่อให้สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้

- ในพื้นที่แต่ละภาค ควรสำรวจข้อมูลผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ เช่น กลุ่มผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มเด็กเยาวชนที่ออกกลางคัน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มประชาชนในพื้นที่ชนบทห่างไกล และนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดกิจกรรม/โครงการ ให้เหมาะสม สอดคล้องแต่ละกลุ่มเป้าหมายด้วย

- กศน. สามารถบูรณาการกับอาชีวศึกษา ในการขับเคลื่อนงานในพื้นที่ EEC โดยสำรวจจำนวนผู้เรียนที่จบหลักสูตรด้านช่างพื้นฐาน และต้องการเรียนต่อในหลักสูตรช่างระดับสูงส่งต่อให้อาชีวศึกษาจัดการศึกษาให้ ซึ่ง กศน. สามารถดูแลรับผิดชอบงบประมาณในเรื่องค่าพาหนะการเดินทาง ค่าอาหารแก่ผู้เรียนได้

- แต่ละพื้นที่ภาค ควรสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลอำtrakำลังครูและบุคลากรทางการศึกษา สำหรับใช้ในการบริหารจัดการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเช่น

- การสรรหาและพัฒนาครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน เช่น คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

- จัดทำ School Mapping เพื่อใช้พิจารณาทดแทนอัตรากำลังครูที่เกษียณ การเกลี่ยอัตรากำลัง

- การวางแผนขจัดงบประมาณ งบประมาณครู ในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว
